

Evropski puls

Elektronski mjesečnik za evropske integracije - broj 78, mart 2012.

TEMA BROJA

Što očekivati od pregovaračkih struktura Crne Gore sa Unijom

intervju

Predsjednik Odbora za evropske integracije i međunarodne odnose
dr. Miodrag Vuković

analiza

Da li Crna Gora može
u EU kupujući duše

izazovi u EU

Potrebne mjere za lakšu
konfiskaciju imovine stečene
kriminalnim aktivnostima

Uvodnik:

Tužilaštvo

Vladan Žugić

Tužilaštvo **NIJE** uradilo ništa na rasvjetljavanju afere "listinig", osim tvrdnje da premijer **Igor Lukšić** i šef diplomatije **Milan Roćen** nijesu imali telefonsku komunikaciju sa odbjeglim narko bosom **Darkom Šarićem**. Tužilaštvo **NIJE** uradilo ništa u vezi afere "Telekom", već glumi da se, kroz međunarodnu pravnu pomoć dopisuje sa kolegama iz SAD i Mađarske, što sve podsjeća na situaciju od prije pet godina kada je utvrdilo da u tom poslu nije bilo korupcije. Ispade da i nije baš da nije bilo korupcije. Tužilaštvo **NIJE** uradilo ništa po pitanju najnovijih upozorenja o korupciji prilikom privatizacije KAP-a. Tužilaštvo **NIJE** pozvalo gradonačelnika Podgorice **Miomira Mugošu** zbog navoda da ima dokaze da sudstvo radi nezakonito i da mu lično prijeti predsjednik jednog suda (zamislite da to kaže gradonačelnik Berlina ili Pariza). Tužilaštvo **NIJE** reagovalo na navode o kupovini ličnih karata uoči lokalnih izbora u Herceg Novom. Tužilaštvo, izvjesno, **NEĆE** reagovati ni na to što je, opet, gradonačelnik Mugoša jasno pokazao namjeru da budžetu Glavnog grada nanese štetu, time što opet prodaje zemljište preduzeću "Carine" pod istim uslovima, za koje je Vrhovni sud utvrdio pravnu manjkavost. Tužilaštvo je uspjelo da uradi sve ovo od početka decembra, kada je Savjet EU obećao Crnoj Gori datum pregovora u junu, ukoliko pokaže konkretne rezultate u borbi protiv korupcije i kriminala. Ako Crna Gora ne dobije datum pregovora, zna se čija je zasluga. Ako ga i dobije, EK će biti lako da definiše mjerila (*benchmark*) za otvaranje pregovora u Poglavlju 23 – korjenite promjene u tužilaštvu. Ne mora reći da treba početi od VDT Ranke Čarapić.

Kalendar

08. mart **Lakočević i Pejanović šefovi grupa** / Vlada donijela odluku o formiranju radnih grupa za poglavlja 23 i 24, u kojima će od 83 člana biti šest predstavnika nevladinog sektora, saopštio glavni pregovarač Crne Gore sa EU **Aleksandar Pejović**. Predsjedavajući radne grupe za pregovaračko poglavlje 23, koje se odnosi na pravosuđe i temeljna prava, biće pomoćnica ministra pravde **Branka Lakočević**, a za poglavlje 24 – pravda, sloboda i bezbjednost sekretar MUP-a **Dragan Pejanović**.
- 12 - 15. mart **Eksperti EU snimaju stanje** / Ekspertska misija EU za oblast vladavine prava, sa posebnim osvrtnom na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala, boravila u Crnoj Gori gdje su razgovarali sa predstavnicima crnogorskih institucija. "Informacije koje će ekspertska misija prikupiti tokom ove posjete služiće kao jedan od izvora za izradu izvještaja EK o napretku u ispunjavanju sedam ključnih prioriteta za otpočinjanje pregovora Crne Gore s EU", stoji u saopštenju iz Vlade.
15. mart **Prije Turske u EU** / Predsjednik Skupštine Turske **Čemil Čiçek** kazao da Turska od 1963. pokušava da uđe u EU, ali je "apsolutno siguran da će Crna Gora tamo doći prije nje". Prilikom posjete crnogorske državne delegacije parlamentu Turske, Čiçek je upozorio goste iz Crne Gore da ulaze u EU "čije su terazije malo pokvarene".
- 21 - 22. mart **Sprint u posljednjim metrima** / Crna Gora je blizu otvaranja pristupnih pregovora sa EU i sada mora te posljednje metre pretrčati sa snažnom političkom voljom i odlučnošću, ocijenio predsjednik EK **Žoze Manuel Barozo**, nakon sastanka sa premijerom **Igorom Lukšićem** koji je u Briselu imao odvojene sastanke sa komesarom za proširenje **Štefanom Fileom** i predsjednikom Evropskog parlamenta **Martinom Šulcom**.
29. mart **Rezolucija EP o Crnoj Gori** / Evropski parlament usvojio velikom većinom glasova rezoluciju kojom se pozivaju zemlje članice EU da u junu, bez dodatnog oklijevanja, otvore pregovore o članstvu sa Crnom Gorom. Svi evropski poslanici stali su iza poziva Vladi da konzistentno primijeni antikorupcijsku legislativu, zakon o finansiranju partija i izbornih kampanja, a da veći broj slučajeva, uključujući i korupcije na visokom nivou, završi sudskim osudama. EP je ohrabrio Skupštinu da ojača nadzor nad tijelima koja se bave borbom protiv korupcije, a posebno u privatizaciji.

„Sanaderizacija“ balkanskog prostora i sada se drži poželjnim tranzicionim ponašanjem

Je li Hrvatska na Balkanu

Ines Šaškor

Nedavno je u Beogradu održana stručna međunarodna rasprava o dometima i perspektivama projekta „zapadni Balkan“. Promijenjene međunarodne okolnosti i skori ulazak Hrvatske u EU ozbiljno dovode u pitanje opstanak tog projekta. Međunarodni eksperti ocjenjuju da je Hrvatska daleko odmakla i da je šampion evrointegracija, da su Srbija i Crna Gora iza Hrvatske ali imaju perspektivu, a da BiH, Makedonija, Albanija i Kosovo stagniraju, pa i nazaduju. Svaka iz svojih razloga. Zbog toga, a i zbog promijenjenih međunarodnih okolnosti – region je ipak prevladao ratne konflikte, a svijet ima druge prioritete – postavlja se i pitanje samoga koncepta. Je li on zastario, gubi li na značenju? Ta rasprava me potaknula na razmišljanje – kako se suočavamo sa svijetom i jesmo li išta naučili?

Kada je polovinom 90-tih taj tajanstveni projekt „zapadni Balkan“ došao u ove krajeve, zakukuljen i nejasan, nikada javno predstavljen, tadašnje hrvatske vlasti žestoko su mu se suprotstavile. U njemu su vidjele projekt obnove Jugoslavije po formuli „Jugoslavija minus Slovenija, plus Albanija“ i plašile građane bjelosvjetskom zavjerom protiv mlade hrvatske države. Predsjednik **Tuđman** bio je time opsjednut. Inovativno je shvaćao geografiju – proglasio je da Hrvatska uopšte nije na Balkanu, pa se nju ne tiču nikakvi balkanski projekti. Prisjećam se tadašnjeg zamjenika ministra vanjskih poslova Ive **Sanadera** koji je svaki susret s novinarima koristio za žestoko obrušavanje na ideju „zapadnog Balkana“. Kao premijer, koju godinu poslije, bio je njegov promotor. „Sanaderizacija“ balkanskog prostora i sada se drži poželjnim tranzicionim ponašanjem. Ali, naravno, nije se Sanader kao premijer zalagao za obnovu Jugoslavije, jer o tome u projektu i nije bila riječ, već za normalizaciju prilika i saradnju svake zemlje na putu u evroatlanske integracije. To se sada političkim novogovorom zove „postkonfliktna agenda“. Ovdašnji lideri otpočetka su znali o čemu je riječ, ali im je u vrijeme prvobitne aku-

mulacije kapitala odgovaralo da lažu građane. Držati naciju stalno budnom i podgrijavati nacionalizam i izolacionizam, a istodobno prisvojiti, za sebe i klijente, njezina dobra – toga smo se na svim stranama u proteklom razdoblju nagledali. Posljedice ćemo još dugo plaćati.

Projekat „zapadnog Balkana“ nije filantrop-ska ideja. Famosna „postkonfliktna agenda“ imala je u sebi i jasni politički i geostrateški interes. Pacificirati uzavreli region usred Evrope i privući je Zapadu. Nekoliko malih ratova manje, 20-tak miliona potrošača više. I sigurni koridori. Ima u tom produktu iz međunarodne laboratorije prizvuka usrećiteljske „agende“ za nedorasle narode i države koja izaziva otpor i tjera na oprez. Nijesu ovdašnji korumpirani političari pali s neba. Jednom su bili dobrodošli na najutjecajnijim svjetskim adresama. Sada više nijesu. OK. I to je neki napredak.

Zato tom, kao i nekim drugim međunarodnim projektima, treba prilaziti sa zrnom soli. Racionalno i bez iluzija. Usvojiti ono što je pridonijelo miru i poboljšanju međusobne saradnje, obnovi povjerenja, izgradnji demokratskih institucija, a toga je nedvosmisleno bilo. I djelovati u vlastitom interesu, interesu vlastitih građana prije svega, ne šteteći drugima. I ne služeći drugome.

Izvor: Radio Slobodna Evropa

Nesprenni za brzu i zahtjevnu vožnju evropskim biciklom

Što očekivati od pregovaračkih struktura Crne Gore sa EU

Slađan Blagojević

Kakva će biti komunikacija između članova radnih grupa? Da li će proces biti centralizovan tako što će pristup skoro svakodnevnom pitanjima poslatih elektronskom poštom iz Brisela biti dostupan ograničenom broju ljudi iz Vlade? Što znači odluka Vlade da predstavnicima NVO ne plati put i boravak tokom screening-a u Briselu? Da li će članovi radnih grupa biti dobro motivisani za ovaj maratonski posao ako ne budu plaćeni, kako je to Vlada najavila? Da li će nepoznavanje engleskog jezika i od strane šefova radnih grupa otežati pregovaračku poziciju crnogorskog tima, s obzirom da se, makar sudeći po hrvatskom iskustvu, najveći dio dogovora postiže u neformalnom ambijentu? Da li je dobro što će crnogorski pregovarački tim odgovarati Vladi ili je bolje bilo, što je opet bio slučaj kod zapadnih susjeda, da pregovaračke pozicije utvrđuje parlament?

Vlada ne govori istinu

Najviši vladini zvaničnici već sedmicama ponavljaju da je Crna Gora prva država koja je u pregovore sa EU uključila nevladin ili čak civilni sektor, što nije istina. Dovoljno je pogledati Ugovor o pristupu Hrvatske i EU, koji je potpisan u decembru, i u hronologiji odnosa vidjeti da je naš zapadni susjed u pregovore uključio predstavnike NVO i veliki broj predstavnika civilnog sektora –univerzitetskih profesora, ljudi iz strukovnih udruženja, biznis asocijacija...Takođe, Slovenija je u pregovore uključila veliki broj stručnjaka iz širokog spektra oblasti.

da, koliko je god moguće, odloži pristupanje EU zbog navodne želje za daljim bogaćenjem po stranačkom i porodičnom principu? To je samo djelić pitanja koja otvaraju polemiku desetak dana od kako je Vlada formirala prve Radne grupe crnogorskog pregovaračkog tima za pristup EU, za poglavlja 23 i 24.

Međutim, izuzev predvidljivih oštih zamjerki iz opozicije i čvrstog stava vlasti da su na dobrom putu, najveći dio analitičara i poznavaoa problematike evropskih integracija je uzdržan jer je rano za prve analize o tome što očekivati od pregovaračkih struktura. Predstavnici nevladinog sektora na samom početku suočeni su sa pravilom da bi, ako žele putovati u Brisel na sastanke, troškove trebalo da snose njihove organizacije, a da im za utjehu preostaje da sastanke prate preko video linka. Nakon prvog screening-a u Briselu, za poglavlje 23 i 24, nameće se utisak da je sve, na samom početku, malo haotično ili, kako Crnogorci kažu, taktika zbrda s dola.

U konačnom, da li iza dilema i prvih uočenih nedostataka pregovaračkih timova stoji neiskustvo ili je, kako tvrdi dio opozicije i civilnog sektora, riječ o smišljenoj taktici vlasti

Boris Marić, viši pravni savjetnik u Centru za građansko obrazovanje (CGO), kazao je da je prvi skrining u Briselu pokazao nedopustive propuste, poput izostanka predstavnika NVO i slabih, nesistematizovanih pitanja koja su tamo postavljali članovi radne grupe koji predstavljaju državne organe. Mnogi analitičari, ali i opozicionari strahuju da će predstavnici NVO sektora biti marginalizovani, odnosno da neće doći do prave komunikacije unutar grupa. **Koča Pavlović**, poslanik Pokreta za promjene, kaže da je zaobilaznjem u pregovaračkim strukturama marginalizovan i parlament koji bi morao imati uvid u proces.

Politički analitičar **prof. dr Filip Kovačević** cijeni da su pregovori povjereni partijskim vojnicima koji zbog želje šefova Demokratske partije socijalista (DPS) **Mila Đukanovića** i Socijaldemokratske partije (SDP) **Ranka Krivokapića** da sačuvaju monopole treba da zaustave evropske integracije, dok su predstavnici vandržavnih institucija upali u zamku da budu šikanirani i poniženi.

Pavlović: Roćenu je preča Azija

Pavlović se zalaže za hitno definisanje jasne i snažne pozicije parlamenta u procesu evropskog pregovaranja.

Proces evrointegracija je, kako je ocijenio, sve do sada bio monopolizovan od strane vladajuće većine, a opozicija je povremeno uključivana kao nužan demokratski ukras, dakle kao marketinški dodatak.

„Ako želimo da u dogledno vrijeme steknemo status punopravnog člana EU, taj se pristup mora iz korijena mijenjati. Najveći balast naše pregovaračke strukture jeste upravo njen glavni čovjek – ministar vanjskih poslova Milan Roćen, koji je i ovdje i u Briselu prepoznat kao ministar azijskih, a ne kao ministar evropskih integracija. Kako su sve glavne prepreke našem članstvu u EU direktno vezane za šefa režima i čelnika DPS-a, a kako je ministar Roćen njegov najodaniji sluga – jasno je koliko veliki balast će on predstavljati u predstojećem dijalogu sa Briselom”, saopštio je, za Evropski puls, Pavlović.

Posebnu je problematično, kako je ocijenio što je Vlada kompletnu pregovaračku strukturu konstituisala baš oko Roćena, šefa državne delegacije i člana petočlanog kolegijuma i to će “predstavljati veliku smetnju u predstojećem procesu”.

Glavni pregovarač Crne Gore sa EU **Aleksandar Pejović** u nekoliko navrata je pokušao da objasni prve nejasnoće u strukturi pregovaračkih timova. On je kazao da se NVO nijesu žalile kada je Vlada usvojila odluku prema kojoj će troškove za članove pregovaračkih struktura snositi institucije iz kojih dolaze ti članovi. Screening, kako je rekao, za svako od poglavlja se odvija samo dva

puta na početku dugog procesa pregovaranja, pa 99% posla predstavlja zaista rad kod kuće. On ne strepi ni što šefovi dvije grupe ne govore engleski. Vlada je početnom februara usvojila Odluku o pregovaračkim strukturama Crne Gore sa EU, a u martu imenovala šefove i članove radnih grupa za poglavlja 23. i 24. Ključna uloga u pregovorima povjerena je Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija (MVPEI). Kompletna struktura za pregovore o pristupanju EU je pod komandom premijera, odnosno njegovog užeg kolegijuma (dva potpredsjednika), ojačanog ministrom vanjskih poslova i evropskih integracija i glavnim pregovaračem. Kolegijum raspravlja o svim pitanjima u vezi sa pregovorima, razmatra prijedloge pregovaračkih pozicija i nakon mišljenja nadležnog skupšinskog radnog tijela, daje ih Vladi na usvajanje.

Državna delegacija je druga u komandnom lancu, a pregovora pod vođstvom ministra vanjskih poslova. Članovi su još glavni pregovarač, njegovi zamjenici, šef misije Crne Gore pri EU i sekretar grupe. Šef delegacije, kako stoji u Vladinoj odluci, nadzire i usmjerava pregovore po svim poglavljima. Za neposredne pregovore zadužena je Pregovaračka grupa, treća u strukturi, na čijem čelu je glavni pregovarač, kojeg imenuje Vlada. Sa njegovim zamjenicima, koje bira opet Vlada, na prijedlog šefa državne delegacije i uz saglasnost glavnog pregovarača, pregovaračku grupu čine i članovi za pojedina poglavlja, šef misije pri EU i sekretar. Četvrti nivo u strukturi za pregovore su radne grupe, koje učestvuju u analitičkom pregledu i ocjeni usklađenosti zakonodavstva Crne Gore sa pravnim tekovinama EU (screening), kao i izradi prijedloga pregovaračkih pozicija, uz podršku državnih i drugih organa i institucija. Suštinski, pregovaračka grupa i radne grupe, su zadužene za ekspertski dio pregovora sa EU, dok je na kolegijumu i državnoj delegaciji da brinu o političkom nivou. Tokom pregovora biće formirano 35 radnih grupa, a već su, na zahtjev EU da se pregovori počnu poglavljima iz oblasti vladavine prava, formirane za poglavlja

Kovačević: Farsa

anti-evropske vlasti

Pregovarački timovi koje je formirala vlast koja je utemeljena u korupciji i vezama sa organizovanim kriminalom i koja ispod proevropske retorike krije anti-evropsku suštinu predstavljaju najobičniju farsu”, kazao je, za Evropsku puls, prof. Kovačević.

On tvrdi da su timovi formirani da daju privid dinamike evropskih integracija, a da su ljudi koji ih vode „partijski vojnici vladajuće oligarhije” kojima je zadatak da odugovlače i, po mogućnosti, zaustave uvođenje vladavine prava u Crnu Goru iz jednostavnog razloga što bi to ugrozilo monopole i privilegije njihovih partijskih „komandanata”, Đukanovica i Krivokapića.

“Mislim da će predstavnici NVO u pregovaračkim timovima biti šikanirani, ponižavani i zloupotrijebljeni za dnevno-političke ciljeve vladajuće koalicije i zbog toga mi je žao što su uopšte pristali da budu dio te farse”, rekao je on.

23 – pravosuđe i temeljna prava i 24 – pravda, sloboda, bezbjednost. Strukturu zaokružuju kancelarija glavnog pregovarača i sekretarijat Pregovaračke grupe, čija uloga je prije svega logistička.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija finansiraće rad upravo te dvije institucije, dok će ostalima troškove snositi institucije i organi gdje su zaposljeni. Izuzetak je finansiranje troškova stranih i domaćih eksperata koje će, ukoliko bude potrebe, angažovati i plaćati Vlada. Radne grupe 23 i 24 formirane su prije desetak dana. Na čelu grupe 23 – pravosuđe i temeljna prava, je pomoćnica

ministra pravde **Branka Lakočević**, a ta grupa ima 41 člana. Za nekoga taj broj može izgledati prevelik, ali treba znati da je, opet Hrvatska, u toj grupi imala više od 100 ljudi. Pet članova su iz nevladinog sektora i Univerziteta Crne Gore: **doc. Dr Ivana Jelić** sa Pravnog fakulteta, **Ana Novaković** iz Centra za razvoj nevladinih organizacija, **Boris Marić** iz CGO-a, **Jovana Marović** iz Instituta Alternativa i **Velida Hodžić** iz Ikre.

Analitički pregled i ocjenu usklađenosti našeg sa zakonodavstvom zemalja EU u oblasti pravda, sloboda, bezbjednost – poglavlje 24, radiće 38-člana radna grupa na čijem čelu je **Dragan Pejanović**, sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova. Među njima su i dva predstavnika NVO sektora, **Siniša Bjeković** iz Građanske alijanse i **Vlado Dedović** iz Centra za monitoring.

Marić: autocenzura podmeće nogu javnom interesu

Marić smatra da se kasnilo sa formiranjem radnih grupa, što je doprinijelo lošoj početnoj koordinaciji, a da je neodlazak predstavnika NVO-a na prvi screening u Brisel nedopustiv organizacijski propust Vlade.

On je, za Evropski puls, kazao da predstavnici civilnog sektora svoju ulogu u radnim grupama vide kroz monitoring raznih aspekata rada radnih grupa. S tim u vezi dali su svoj sud o karakteru i značaju postavljenih pitanja na eksplanatornom screening-u za poglavlje 23, za dalji proces koji slijedi, prvenstveno za pripremu bilateralnog sastanka.

“Kada se govori o nedostatku kapaciteta za postavljanje pitanja prvenstveno se misli na svojevrsnu autocenzuru i vjerovanje da će se pristupom da primarno i nekritički afirmišemo urađeno, dobiti poeni pred našim partnerima u Evropi, što je neozbiljno i neodrživo. Pitanje uređenja pravosuđa i antikorupcijskih politika se mora otvoriti po dubini. Upravo na ova dva dijela se i odnosi kritika. Evropska tekovina po ovim pitanjima je mala i radi se o pitanjima koja su na različite načine uređene u zemljama Unije, ali upravo to je razlog da postavite što je moguće više dilema pred predstavnicima Evropske komisije. Tamo gdje je *acquis* sveobuhvatan stvari su jasnije i konkretnije, ovdje gdje to nije slučaj moralo se detaljnije informisati o mogućnostima reforme pravosuđa, načinu sprovođenja antikorupcijskih politika, konfiskaciji imovine stečene vršenjem kriminalno-koruptivnih dijela, pristupa podacima, transparentnosti rada državnih organa i konfliktu interesa”, kazao je on.

Marić je ocijenio da se prvi skrining završio na način, da ništa novo nijesmo čuli, sem što smo vidjeli da će predstavnici državne administracije pratiti dosadašnji kurs i dinamiku, koji će se pokazati vrlo brzo kao nedovoljan.

“Ovako postavljen proces nametnuće uspostavljanje metodologije domaćeg zadatka. Ono što tu nije dobro je činjenica da naša administracija neće imati potrebnu dinamiku izgradnje administrativnih kapaciteta, što će usporavati sam proces, ali i mogućnost brže ekonomske konsolidacije društva. Ukratko, ušli smo izgleda nespremni u fazu kada se problemima moramo baviti sadržajno, a ne površno, što zahtijeva veliko znanje, jasnu političku volju i posvećenost javnom interesu”, rekao je Marić.

Da li je Crna Gora priča o »šampionu evropskih integracija« na Balkanu ili je riječ o savršenom zločinu

U EU s kupljenim glasovima

Nedeljko Rudović

Dok je krajem marta premijer Igor Lukšić u Briselu dočekivan na najvišim evropskim adresama i slušao poruke Hermana Van Rompeja, Žozea Manuela Barosa, Martina Šulca i Štefana Filea, u Crnoj Gori je Lukšićeva DPS uveliko kupovala ljudske duše. Dok je Rompej govorio o Crnoj Gori kao o „šampionu evropskih integracija“, Lukšićeva i Đukanovićeva stranka, podržana tradicionalnim nečinjenjem policije i tužilaštva, pripremala je teren da još jednom vlast osvoji na balkanski način. Početkom marta po prvi put je imenom i prezimenom obznanjeno ono što je praksa DPS-a već više od deceniju – da kupujući njihove lične karte spriječi potencijalne pristalice opozicije da glasaju na izborima. Na taj način se smanjuje izlaznost, a DPS istovremeno, zahvaljujući svojoj uhodanoj i na državnom budžetu izdržavanoj partijskoj mašineriji, na glasačka mjesta izvodi ama baš sve svoje pristalice. To se uveliko radi i uoči lokalnih izbora u Hercegovini. Branko Miljanić i trojica njegovih drugova M.P., M.Ž. i Goran P. Iz Hercegovine 7. aprila, čime se ponovo nameće suštinsko pitanje – postoji li u Crnoj Gori makar minimum uslova za demokratiju ili je riječ zapravo o suptilno oblikovanoj diktaturi. Branko Miljanić i trojica njegovih drugova M.P., M.Ž. i Goran P. Iz Hercegovine 8. marta su javno saopštili da su Miliji Krgoviću iz Tivta „prodali“ lične karte kako ne bi izašli na lokalne izbore u Hercegovini. Krgović je obećao da će im nakon „provjere“ validnosti dokumenata, isplatiti po 80 eura, ali im se više nije javljao. Sva četvorica tvrde da je Krgović cijeli posao obavljao za DPS. Miljanić tvrdi da je na isti način vrbovano između 30 i 40 osoba koji su ostali i bez lične karte i bez obećanih para, da bi nedugo zatim i lokalni Pokret za promjene izašao sa imenima još četvoro ljudi koji su za račun DPS-a „kupovali“ lična dokumenta. Zoran Bošnjak iz lokalnog DPS-a tvrdio je da „DPS nema nikave veze sa takvim aktivnostima“, a policija i tužilaštvo nikako nijesu uspjeli da uđu u trag Krgoviću. Objašnjenje je bilo da je za njim raspisana lokalna potjernica, što zapravo znači da ga „traži“ samo hercegovačka policija. Predizborne kriminalne igre vladajuće

stranke veoma slikovito govore o državi u kojoj postoji „savršen zločin“, baš zato što je ona njegov počinitelj. Čak iako se neko usudi da javno kaže da aktivisti DPS-a čine krivična djela, sve se na tome završi. Policija i tužilaštvo, koji su do kraja kontrolisani od onih čije mutne radnje treba da procesuiraju, glume da se bave svojim poslom i krug je zatvoren. Bez dokaza nema ni krivičnog djela, kao da ništa nije ni bilo. Biće to još jedna uspješno odigrana predstava za Evropu i još jedno omalovažavanje građana, države i njenih nazovi institucija. Da bi sve bilo paradoksalnije, „kupovina“ ličnih karata se, kako tvrde upućeni, finansira iz crnih fondova raznih „biznismena“ iz okrilja vladajuće stranke. Oni daju pare, a prije i nakon toga im opštinski i lokalni čelnici namještaju da pobijede na tenderima, koji su formalno „u skladu sa zakonom“. Uz to, dobar dio onih koji izlaze na izbore i zaokružuju Đukanovićevu partiju to čine da bi zadržali posao ili zaposlili članove porodice, dobili dozvolu za gradnju i slično. Onda slijedi dan „fer i poštenih izbora“, čije rezultate DPS, sa svojim aktivistima i kontrolorima na svakom biračkom mjestu, unaprijed zna. Što bi rekao Rompej, Crna Gora je stvarno šampion, pošto ni nakon najnovijih događaja u Hercegovini Delegacija EU u Podgorici nije našla za shodno da se oglasi.

Predsjednik Odbora za evropske integracije i međunarodne odnose,
dr Miodrag Vuković

Skupština će imati snažnu ulogu u pregovorima sa EU

Nacionalni savjet ili odbor imao bi pravo da zaustavi, ako ne bude zadovoljan, Vladinu platformu i da kaže – ne, nijesmo zadovoljni ovakvom pregovaračkom platformom, mislimo da nijesu interesi Crne Gore dovoljno zaštićeni ili na pravi način oblikovani i onda da to vrati Vladi na doradu. Bez prolaza pregovaračkih platformi kroz taj parlamentarni odbor nema razgovora sa Evropom.

Predsjednik skupštinskog Odbora za evropske integracije i međunarodne odnose dr **Miodrag Vuković** ocijenio je da Vlada nije marginalizovala Skupštinu u pripremama za pregovore o članstvu Crne Gore u Evropsku uniju i da će Skupština igrati veoma značajnu ulogu u tom procesu.

U razgovoru za *Evropski puls*, Vuković je rekao da je Vlada usvajanjem Odluke o uspostavljanju pregovaračkih struktura, koje će za svoj rad odgovarati upravo Vladi, i formiranjem radnih grupa za poglavlja 23. i 24. samo preduzela radnje koje će prethoditi otvaranju svakog od 35 poglavlja. «Mislim da je Vlada do sada korektno odradila svoj dio posla. Na Vladi će biti najveći dio posla u procesu pregovora i ona će za taj najveći dio posla odgovarati Skupštini», ocijenio je on.

» Na koji način će odgovarati Skupštini?

Skupština u ovim fazama apsolutno nije mogla ništa više, ništa drugačije da uradi. Vladina isključiva nadležnost je bila da formira radne grupe i pregovaračke timove za ova dva poglavlja, da te ljude u radnim grupama pripremi, da ih kroz obuke upozna šta da očekuju kada su evropski zahtjevi u pitanju iz te dvije oblasti.

Sa druge strane, Skupština je blagovremeno krenula u pripremu da se adaptira svom dijelu obaveza. Skupštinska rada grupa je prethodne godine, od juna do negdje novembra, radila na izmjenama i dopunama poslovnika o radu Skupštine i došla do nekih rješenja i sugestija koja su prosljeđena Kolegijumu.

Tako, recimo, čuli smo ovih dana, čak i od kolega iz opozicije da Skupština misli da treba postojeći Odbor za evropske integracije podijeliti tako da ostane Odbor za međunarodnu parlamentarnu diplomatiju, regionalnu saradnju – tu klasičnu parlamentarnu diplomatiju, a da onaj dio koji je do sada radio Odbor za evropske integracije, a to je usaglašavanje našeg zakonodavnog sa *acquis*-jem, radi Ustavni odbor ili Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo, koji inače utvrđuju ustavnost nacionalnih propisa.

» Da li je to sve što bi Skupština radila?

Ne, bitnija stvar je da se formira posebno parlamentno tijelo, slično onom u Saboru Hrvatske, a koje bi se zvalo nacionalni savjet ili odbor za evropske integracije, a koji će se baviti provjeravanjem pregovaračkih platformi sa kojim pregovarački timovi idu u razgovore sa evropskim partnerima o svim pitanja od prvog

do 35. U to tijelo bi ušli, mimo parlamentara, i ljudi nekih drugih struktura, sindikata, privredne komore.

Ono bi imalo pravo da zaustavi, ako ne budu zadovoljno, Vladinu platformu i da kaže – ne, nijesmo zadovoljni ovakvom pregovaračkom platformom, mislimo da nijesu interesi Crne Gore dovoljno zaštićeni ili na pravi način oblikovani i onda se to vraća Vladi na doradu. Bez prolaza pregovaračkih platformi kroz taj parlamentarni odbor nema razgovora sa Evropom.

» Da li to znači ukidanje Nacionalnog savjeta za evropske integracije?

NSEI je ostvario svoju ulogu, iako je bilo dosta nesporazuma ove dvije godine, koliko je on funkcionisao, i kako je bio koncipiran i kako je ko mogao da odgovara za svoj rad kad su i njemu bili i predstavnici izvršne vlasti, i državni tužilac i predsjednik Vrhovnog suda i parlamentarci...

Sada treba da to bude radno tijelo parlamenta i da parlament kroz to radno tijelo kontroliše rad Vlade tako što može da ima svojevrni veto na pregovaračke platforme.

Ovo nije ili nijesu konačna rješenja, o tome se razgovara ovih dana na Kolegijumu predsjednika Skupštine, ali bitno je da se ide u dobrom pravcu i da ne kasnimo...

» Kada bi trebalo Skupština da usvoji te izmjene poslovnika?

To možemo da uradimo u naredna dva mjeseca. Ja bih, kao predsjednik Odbora za evropske integracije i međunarodne odnose, volio da odradimo na valjan način izmjene i dopune poslovnika, da se tu usaglasimo što je hitno i bitno za otvaranje pregovora, a kao član ustavnog odbora koji radi na formulisanju amandmana za izmjenu i dopunu ustava u dijelu pravosuđa, da deblokiramo taj proces.

Čuli smo da je Rezolucija EP praćena porukom da moramo završiti taj posao jer je to faktički uslov za otvaranje pregovora. Moramo zaboraviti na usputna pitanja koja smo kandidovali ili koja su se kandidovala pa su produžavala proceduru.

V.Ž.

UPOZORENJE POLICIJI, TUŽILAŠTVU I SUDOVIMA

» Kada govorimo o pravosuđu, kako komentarišete poruke iz EU, koje su sad možda malo intenzivnije, da su nepohodni naponi u borbi protiv korupcije na visokom nivou ili da treba uhapsiti i osuditi visoke zvaničnike za koje se dokaže da su umiješani u korupciju?

Ne doživljavam to nikako dramatično. Priča o kriminalu i korupciji ima smisla u demokratskoj zemlji koju prati borba protiv tih pošasti.

Niko u ovoj zemlji ne tvrdi da nema i kriminala i korupcije, razlikuju se samo priče gdje se nalaze i kriminal i korupcija, na kojim nivoima, u kojim društvenim strukturama.

Neko govori potpuno demagoškim jezikom o krupnim ribama. Nije to jezik Evrope, nema u evropskim dokumentima nikakvih životinja, govori se o ljudima, nosiocima funkcija i smisljena priča o borbi protiv korupcije i kriminala podrazumijeva upozorenje da oni koji moraju da budu istureni u toj borbi, a to su policija, tužilaštvo, sudovi, moraju da to rade revnosnije, posvećenije i da u vremena koja dolaze ti rezultati budu vidljivi mjerljivi.

Jaja (ni)jesu skuplja zbog direktive

U Bugarskoj se podigla velika buka zbog poskupljenja jaja, za koje proizvođači krive i nove evropske propise o kavezima za koke nosilje. Ministar poljoprivrede te zemlje **Miroslav Najdenov**, međutim, smatra da se razlog poskupljenja od 40% na 0,40 leva ili oko 20 centi po jajetu krije u lancu snabdijevanja, kao i u očekivanom rastu tražnje zbog Uskrsa. On je zato najavio sastanak sa supermarketima, a zaprijetio je i uvozom jeftinih jaja iz Poljske. Najdenov je rekao da su cijene niže u velikim evropskim prijestonicama poput Pariza, Berlina i Brisela. Bugarska je među 13 članica protiv kojih je početkom godine EK pokrenula proceduru zbog lošeg postupanja sa kokama nosiljama. Zahtjev Brisela o uslovima gajenja koka nosilja nije nov. Direktiva je donijeta 1999, ali je obaveza da se ona primenjuje počela tek 1. januara ove godine. Prema toj direktivi, koke nosilje se sada mogu uzgajati samo u posebno uređenim kavezima, u kojima koke imaju po najmanje 750cm², kao i gnijezdo ili šipku za sjedenje. Mogu se uzgajati i na drugi način, na tlu ili na otvorenom.

U Nici zabrana pušenja i na plaži

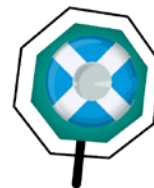
Francuska će ovog ljeta dobiti prvu plažu na kojoj će biti zabranjeno pušenje. Zabrana će biti uvedena na jednoj od plaža u Nici, na Azurnoj obali, a riječ je o inicijativi gradskih vlasti i francuskog udruženja za borbu protiv raka. Posjetoci koji prekrše zabranu suočavaju se sa novčanom kaznom do 38 eura.

Njemački jezik ima još aduta

Evropljani sve manje uče njemački, ali jezik Getea ima još aduta – sve više diplomiranih studenata sa juga Evrope dolazi u Njemačku u potrazi za poslom, pa se učenje njemačkog nameće kao potreba. Iako je njemački maternji jezik za gotovo svakog petog stanovnika EU, u evropskim institucijama dominiraju engleski i francuski jezik. Napori da se to bar djelimično ispravi urodili su plodom: zvanični sajt predsjedavajuće zemlje EU dostupan je već neko vrijeme i na njemačkom. Prema istraživanju Eurostata, koje je sprovedeno između 2005. i 2010. među đacima od 15 do 20 godina starosti, njemački uči još samo 44% đaka u Holandiji, dok ih je pet godina ranije bilo 86%, u Poljskoj se taj procenat smanjio sa 73% na 52% a u Francuskoj samo 22% đaka srednjih škola učilo je njemački u 2010.

Da li bi nezavisna Škotska bila dio EU

Mjesto Škotske u EU neće biti zagarantovano ukoliko se građani na referendumu 2014. odluče za nezavisnost. Kako se navodi u izvještaju britanske organizacije Business for New Europe, odluka članica EU o proceduri za pristupanje koju će Škotska morati da prođe zavisiće u velikoj mjeri od toga da li će smatrati proglašenje opasnim presedanom, koji se može odraziti i na druge zemlje sa jakim pokretima za nezavisnost. Pored toga, na proceduru bi uticali i zahtjevi Edinburga ka EU. Škotska u okviru Britanije ima mnoge povlastice, uključujući i smanjeni doprinos u budžet EU. Međutim, sadašnji premijer i veliki pobornik nezavisnosti **Aleks Samond** tvrdi da bi zemlja ostala u EU, uz ponovne pregovore o uslovima članstva.

Što građani zapadnog Balkana misle 20 godina poslije raspada bivše Jugoslavije

Bolji život da je opstala SFRJ

Građani zapadnog Balkana nemaju povjerenja jedni u druge i ne osjećaju region kao jedinstveni kulturni prostor. Oni, takođe, više žele da posjete EU nego druge zemlje regiona koje do sada nijesu posjetili. Sa druge strane, većina njih smatra da bi se bolje živjelo da i dalje postoji bivša Jugoslavija (SFRJ). To su pokazali rezultati istraživanja "20 godina poslije 1991" IPSOS Stratedžik marketinga i Evropskog fonda za Balkan. Istraživanje je sprovedeno 2011, 20 godina od raspada bivše Jugoslavije, a njime su obuhvaćene dvije generacije ljudi - 1971. i 1991. godišta. Povjerenje u druge narode uglavnom ima između 25 i 40% ispitanika, pri čemu građani Srbije i Kosova imaju najmanje povjerenja u druge, a građani Makedonije i BiH najviše. Zbog izraženih razlika u stavovima etničkih zajednica BiH, oni su u istraživanju dati odvojeno. U Srbiji 43% stanovnika ima povjerenja u Slovence, dok je povjerenje prema drugima znatno manje - prema Crnogorcima 33%, a Albancima 9%, dok je na Kosovu najmanje poverenje prema Srbima - 7%.

Pokazalo se, takođe, da veoma mali broj ljudi zapadnog Balkana vidi taj region kao jedinstveni kulturni prostor - 6% u Federaciji BiH, po 2% u Crnoj Gori i Makedoniji i po 1% u Hrvatskoj i Srbiji. Ispitanici su najčešće naveli

da u jedinstveni kulturni prostor ulaze po 3 ili 4 zemlje. Postavljeno je i pitanje kulturne identifikacije sa drugim zemljama zapadnog Balkana u pogledu muzike, književnosti, umjetnosti i zabave. Pokazalo se da je tu identifikacija najjača na Kosovu (58%) i Makedoniji (50%), a najslabija u Hrvatskoj.

Generacijske razlike postoje u pogledu želje za posjetom drugih zemalja regiona, gdje mlađe generacije prednjače. Tako u Srbiji 47% ispitanika 1971. godišta želi da posjeti zemlje regiona koje do sada nijesu posjetili, a 54% generacije 1991. godine. Najveća želja za posjetom tim zemljama je u Makedoniji - 79% generacije 1971. godine i 83% generacije 1991. godine, a najmanji među bosanskim Hrvatima - 34% generacije 1971. i 39% 20 godina mlađih. Najveći procenat onih koji daju izričit odgovor da nijesu voljni da posjete okolne zemlje zabilježen je u Albaniji - 38% ljudi generacije 1971. godine.

Istraživanje pokazalo je da u svim zemljama, osim u Hrvatskoj i na Kosovu, postoji uvjerenje da bi se bolje živjelo da se SFRJ nije raspala, ali i da su građani regiona uglavnom ubijedjeni da je raspad zemlje bio neizbježan, a da su za zbivanja u regionu najodgovorniji politički lideri, prije svega Slobodan Milošević. Uverenje da bi život bio bolji da je SFRJ opstala, sa istim političkim sistemom kao u Titovo vreme, najuvreženije je u Republici Srpskoj (81%) i Srbiji (69%), dok samo u Hrvatskoj (30%) i na Kosovu (25%) manjina dijeli to mišljenje. Mlađa generacija je nešto manje uvjerena u to, sa izuzetkom Makedonije, mada i ona većinski smatra da bi pod Titovim sistemom život bio bolji.

Sadašnji živoni standard najlošije je ocijenjen u Srbiji, gde je 24% ispitanika kazalo da loše živi, 51% da živi prosječno, a 25% da oni i njihove porodice dobro žive. Svoj standard najbolje ocjenjuju građani Kosova - 51% kao dobar, 39% kao prosječan i 10% kao loš.

Put ka savremenosti

Milica Petričević

Autorka je studentkinja druge godine Fakulteta političkih nauka u Podgorici. Polaznica XIX generacije Škole demokratije u okviru CGO-a.

Crna Gora će se od 1. jula 2013. i zvanično graničiti sa Evropskom unijom, tačnije njenom 28. članicom – Hrvatskom. Put ka savremenoj Evropi Crna Gora je počela obnovom državne nezavisnosti. Na crnogorskim institucijama leži odgovornost da li će od makadama stvarati autoputeve koji će nas brzo, ali opet dozvoljenom brzinom, dovesti na sigurno odredište. Sada kada zvanično znamo da ćemo se već narednog ljeta graničiti sa „Evropom“ moramo se pobrinuti da naše granice i otvorimo. Zašto Crna Gora, koja geografski pripada Evropi, ne uživa sva dobra kao i sve njene zemlje? Što je doprinijelo da Crnogorci i Crnogorke lošije žive od na primjer Estonaca i Estonki? Istorijski prevrati bila su jedna od najvećih prepreka da Crnogorci i Crnogorke žive „evropski život“. Tokom istorije Crna Gora se borila za teritorijalnu slobodu, slobodu od okupatora, dok danas se ona mora izboriti za slobodu pojedinca koji ujedno ne bi narušio nacionalni identitet svih njenih naroda. S tim u vezi, sve je manji broj onih u našoj državi koji vjeruju da će ulazak u EU poništiti sve naše osobenosti. Još jedna kočnica je činjenica da su se vladajuće strukture dugi niz godina bavile sporednim stvarima koje gotovo da nijesu imale dodirnih tačaka sa EU, tačnije sa univerzalnim vrijednostima koje ona promoviše.

Države članice Evropske unije povezuje posvećenost načelima slobode, mira, tolerancije, demokratije, vladavine prava i njihovom poštovanju, što u konačnici proizvodi ekonomsku efikasnost i bolji životni standard. Ideja izolovanih ostrva ne uspijeva ni u najzaostalijim društvima svijeta i zbog svega navedenog potrebno je integrisati se. Evropa, čija ja želim da budem građanka, jeste Evropa multikulturalnosti, različitosti, koja se bavi zaštitom ljudskih prava, koja podstiče primjenjivanje demokratskih postulata. To je Evropa koja zahtijeva, ali koja i daje. Evropa, upravo zbog svega navedenog, predstavlja jedinu nadu da će se Crna Gora kretati uzlaznom putanjom. Konačno.

Na našim ulicama i trgovima posljednjih mjeseci čuju se šumovi, miriše pobuna i nezadovoljstvo, ali daću sebi za pravo da vjerujem da će sve to na pravi način oslušnuti oni koji bi trebali da mijenjaju nešto. Greške na koje ukazujemo mi, nezadovoljni studenti, radnici i ostali nezadovoljni građani, su upravo greške koje primjećuje i EU, te moraju kod vlasti proizvesti imperativ da sve te greške i eliminiše. Moramo svaki evropski zahtjev raditi posvećeno, kao domaći zadatak, a ne kao sporednu obavezu. Građani nijesu nezadovoljni zbog jedne, pet ili petnest grešaka iz prošlosti, oni su nezadovoljni lošim pravcem kojim je naša država išla, pogotovo početkom devedesetih. Loši putokazi iz ratova su nas doveli do makadama sa kojeg pokušavamo da istrčimo. Mladi ljudi žele da žive bolji život, neopterećeni tegobnim lancima iz prošlosti. Želimo prostor zaštićen evropskim zakonima i standardima, život u evropskom ambijentu. Da probamo nešto drugačije.

Legenda kaže da se Zevs pretvorio u bijelog bika sa krilima i zlatnim rogovima, koji je predstavljao oličenje snage i moći, i poletio ka najdivnijoj feničanskoj princezi po imenu Evropa, u koju je bio zaljubljen i koju je želio da osvoji. Približivši joj se istinski blizu, princeza je osjetila njegovu moć i odletjela sa njim u „novi život“. *Da li Crna Gora ima snagu, moć i istrajnost da odleti ka svojoj Evropi, u novi život?*

Komisija predložila nove propise koji treba da olakšaju konfiskaciju imovine stečene kriminalnim aktivnostima u EU

Udari jako gdje najviše boli

Evropska komisija predložila je 12. marta nove propise koji treba da olakšaju konfiskaciju novca i imovine stečene kriminalnim aktivnostima u EU. Predloženi propisi treba da omoguće članicama da lakše zaplijene imovinu koja se vodi na treću osobu, bilo da je riječ o članovima porodice ili fiktivnim vlasnicima, da olakšaju zaplijenu imovine u slučaju da je osumnjičeni u bjekstvu i omoguće vlastima da privremeno zamrzu imovinu kojoj bi mogao da se izgubi trag u slučaju da se odmah nešto ne preduzme. Sume koje vlasti članica EU zaplijene su često skromne u poređenju sa prihodima od organizovanog kriminala. Procjenjuje se da samo prodaja droge u EU kriminalnim grupama godišnje donosi 100 milijardi eura. U saopštenju EK se navodi da se svake godine u Evropi stotine milijardi eura sliva direktno u džepove kriminalnih grupa i mafije i da, i pored napora da se to suzbije, i dalje mnogo novca ostaje u rukama kriminalaca. "Moramo da udarimo kriminalce tamo gdje ih boli, tako što ćemo krenuti na njihov novac, i da profit koji tako ostvaruju vratimo u legalne ekonomske tokove, posebno u ova krizna vremena. Policija i pravosuđe moraju imati bolje oruđe da bi ušli u trag tom novcu. Potrebna su im i veća sredstva kako bi uspjeli da povrate znatniji dio imovine stečene kriminalom", rekla je evropska komesarka za unutrašnje poslove Sesilija Malmstrem.

Postojeći pravni okvir u EU pokazao se kao nedovoljan, a neujednačeno se ili nedovoljno primjenjuje u državama članicama. Izvještaji o primjeni tih propisa koje je objavila Komisija pokazali su da se postojeći propisi različito primjenjuju u članicama i da suštinske razlike u zakonima članica koče konfiskaciju i povraćaj imovine koja je stečena nezakonitim aktivnostima.

Predviđeno je i da se dozvoli zapljivanje imovine i sredstava i u slučaju da osumnjičena osoba ne može biti osuđena za nezakonite aktivnosti zbog smrti, trajne bolesti ili bjekstva. Slična mjera je omogućila italijanskim vlastima da u 2010. zamrzu sredstva vrijedna najmanje 700 miliona eura

Komisija upozorava da često unosne ilegalne aktivnosti i ulaganje tako stečenog novca u legalne tokove utiče na funkcionisanje unutrašnjeg tržišta i umanjuje povjerenje u ekonomiju, što utiče na ulaganja i rast. U saopštenju se podsjeća da zaplijenjena sredstva i imovina mogu biti upotrebljeni kako bi se ispunile potrebe društva.

Komisija predlaže da, na primjer, francuska policija može da zatraži od švedskih vlasti da privremeno zamrzu imovinu osumnjičenog i prije nego što bude donijeta sudska odluka

Prijedlog sadrži jasnije i efikasnije propise za tzv. proširenu konfiskaciju. To omogućuje da se zaplijeni ne samo imovina stečena aktivnostima za koje je neka osoba osuđena, već i imovina koju je ta osoba očigledno stekla sličnim kriminalnim aktivnostima. Ta mogućnost je već predviđena u zakonodavstvu EU, a novi prijedlog EK treba da dodatno uredi postojeći režim obezbjeđivanjem jedinstvenog minimuma standarda. Pripadnici grupa organizovanog kriminala često sredstva prenose na ime treće osobe, na primjer rođaka, ili osobe koja služi kao paravan kako bi izbjegli konfiskaciju. Cilj

EK je da novim prijedlogom osnaži propise za konfiskaciju sredstava koje je osumnjičeni prenio na treću osobu. Predviđeno je i da se dozvoli zapljenjivanje imovine i sredstava i u slučaju da osumnjičena osoba ne može biti osuđena za nezakonite aktivnosti zbog smrti, trajne bolesti ili bjekstva. Od te mjere se posebno očekuje da zada udarac organizovanom kriminalu.

Od članica se traži da upravljaju zamrznutim sredstvima tako da ne izgube ekonomsku vrijednost prije nego što budu zaplijenjena

Slična mjera je omogućila italijanskim vlastima da u 2010. zamrznuta sredstva vrijedna najmanje 700 miliona eura. Tada je nasljednicima onemogućeno, prema zakonu iz 2008, da naslijede zamrznutu imovinu preminulog biznismena osumnjičenog da je bio paravan za važnu kriminalnu grupu. Biznismen je nepravosnažno osuđen za učešće u kriminalnoj organizaciji, a uložena je žalba u njegovom postupku. Rođaci biznismena nijesu mogli da objasne porijeklo imovine, niti veliku razliku između prijavljenih prihoda i zamrznute imovine. Italijanske vlasti su zaplijenile 136 stanova, 11 skladišta, 75 imanja, 8 radnji, 2 vile, 51 garažu i zamrznute dionice u kompanijama i račune u bankama, ukupne vrijednosti između 700 miliona i 2 milijarde eura.

Previđena je i konfiskacija iz predostrožnosti, odnosno da se omogući da tužioci ili druge nadležne vlasti mogu privremeno da zamrznuta sredstva za koje postoji sumnja da će im se izgubiti trag u slučaju da se ništa ne preduzme. Tu odluku zatim mora da potvrdi i sud.

Malmstremova je objasnila da, s obzirom da kriminalci ulažu znatne sume van zemlje svog porijekla, Komisija predlaže da, na primjer, francuska policija može da zatraži od švedskih vlasti da privremeno zamrzne imovinu osumnjičenog i prije nego što bude donijeta sudska odluka kako sredstva ne bi u međuvremenu nestala. Predviđeno je i da se nastave finansijske istrage

o imovini i godinama nakon presude kako bi se u potpunosti sproveo nalog o konfiskaciji. Od članica se traži da upravljaju zamrznutim sredstvima tako da ne izgube ekonomsku vrijednost prije nego što budu zaplijenjena. EK insistira na tome da se prilikom konfiskacije imovine stečene kriminalnim aktivnostima vodi računa o osnovnim pravima, posebno o pretpostavci nevinnosti i pravu na vlasništvo. Prema procjenama UN, u 2009. prihodi od kriminalnih aktivnosti su u svijetu iznosili 2.100 milijardi dolara, što je 3,6% globalnog bruto domaćeg proizvoda. Najveći dio tog novca je "oprano" i ponovo pušten u legalne ekonomske tokove, ali manje od 1% je zamrznuto ili zaplijenjeno, navela je EK.

Komisija ne raspolaže podacima o ukupnim prihodima od kriminalnih aktivnosti u EU, ali navodi da su ti prihodi znatni. Procenjuje se da u EU kriminalne grupe samo od prodaje droge godišnje zarade oko 100 milijardi eura, dok korupcija košta EU otprilike 1% evropskog BDP godišnje.

U Njemačkoj je u 2009. zaplijenjeno 113 miliona eura stečenih organizovanim kriminalom, dok se prihodi od kriminala procjenjuju na 903 miliona eura

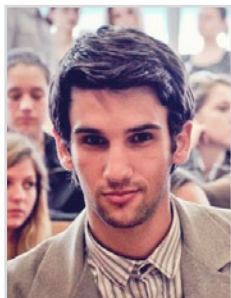
U Italiji prihodi od kriminalnih aktivnosti procenjuju se na 150 milijardi eura godišnje, a u 2009. italijanske vlasti su privremeno zamrzle imovinu stečenu kriminalnim aktivnostima vrijednu oko 800 miliona eura.

U Velikoj Britaniji u 2006. prihodi od organizovanog kriminala su, prema procjenama, iznosili 15 milijardi funti, dok je država te godine zaplijenila samo 125 miliona funti.

U Njemačkoj je u 2009. zaplijenjeno 113 miliona eura koji su stečeni organizovanim kriminalom, dok se prihodi od kriminala procjenjuju na 903 miliona eura.

Izvor: EurActiv.rs

Mučenjem do informacija?

Piše: Radoš Mušović

Autor je volonter u CGO-u

Istraživanje sprovedeno u okviru projekta "Monitoring poštovanja ljudskih prava u ustanovama zatvorenog tipa u Crnoj Gori" koji je finansirala Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori, uz konfinansiranje ambasade Savezne republike Njemačke u Podgorici, pokazalo je da 79% građana smatra da se mora zabraniti svaka vrsta torture, jer je tortura nemoralna i predstavlja kršenje ljudskih prava. Projekat sprovodi Akcija za ljudska prava u saradnji sa Centrom za građansko obrazovanje (CGO), Centrom za antidiskriminaciju EKVISTA, Sigurnom ženskom kućom, Beogradskim centrom za ljudska prava i Letonskim centrom za ljudska prava. Istraživanje je rađeno putem telefonske ankete izborom domaćinstava prostim slučajnim uzorkom i u njemu je učestvovalo 807 ispitanika, a prikupljanje podataka obavljeno od 18. marta do 21. marta 2012.

mogu da dođu do informacija koje bi spasile živote drugih ljudi. Ovakvim rezultatom, Crna Gora je najbliža stavovima građana Francuske, Velike Britanije i Španije, a za čak 26% liberalnije stavove građani Crne Gore imaju u odnosu na stavove građana SAD-a, zemlje koja se smatra kolijevkom demokratije. Značajne razlike su uočene u stavovima muškaraca i žena, te pripadnika različitih vjeroispovjesti i obrazovnih referenci.

Od onih koji odobravaju zlostavljanje terorista, 44% vjeruje da zabrana mučenja mora da postoji u svim drugim slučajevima, izuzev terorizma (što ukupno čini 8% populacije). Dakle, 8% građana Crne Gore odobrava torturu kao sredstvo za dolaženje do informacija u slučaju terorizma, dok se njena primjena u drugim slučajevima ne podržava, što govori o tome da za ovaj dio populacije terorizam predstavlja vrlo ozbiljno krivično djelo i veliku prijetnju opštoj bezbjednosti. S druge strane, 47% onih koji odobravaju torturu nad teroristima misli da u slučajevima koji nemaju veze sa terorizmom treba da postoji zabrana zlostavljanja, ali i izuzeci (8% ukupne populacije), dok 5% ispitanika vjeruje da vladama treba omogućiti da primjenjuju zlostavljanje bez obzira na krivično djelo. Oko 10% ukupne populacije podržava zlostavljanje, bilo sporadično ili u potpunosti. Ovakvim rezultatom Crna Gora je najbliža stavovima građana Egipta, Sjeverne Koreje, Irana, Rusije i Nigerije. Što je za buduću članicu EU, veoma zabrinjavajući rezultat.

Što sa slučajevima koji nemaju veze sa terorizmom? Mislite li da treba da postoje pravila koja zabranjuju mučenje i u svim drugim slučajevima ili mislite da bi vladama generalno trebalo omogućiti da putem zlostavljanja pokušaju da dođu do informacija

Baza: Onih 18% građana koji opravdavaju mučenje u cilju suzbijanja terorizma.

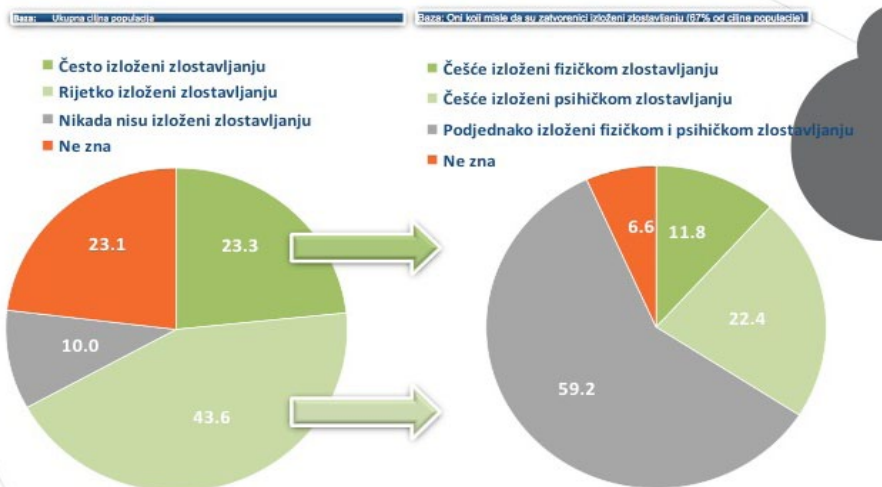
- % Zadržati jasno pravilo o zabrani mučenja i u svim drugim slučajevima
- % Treba da postoji zabrana ali i izuzeci
- % Ne zna
- % Vladama treba omogućiti da primjenjuju zlostavljanje

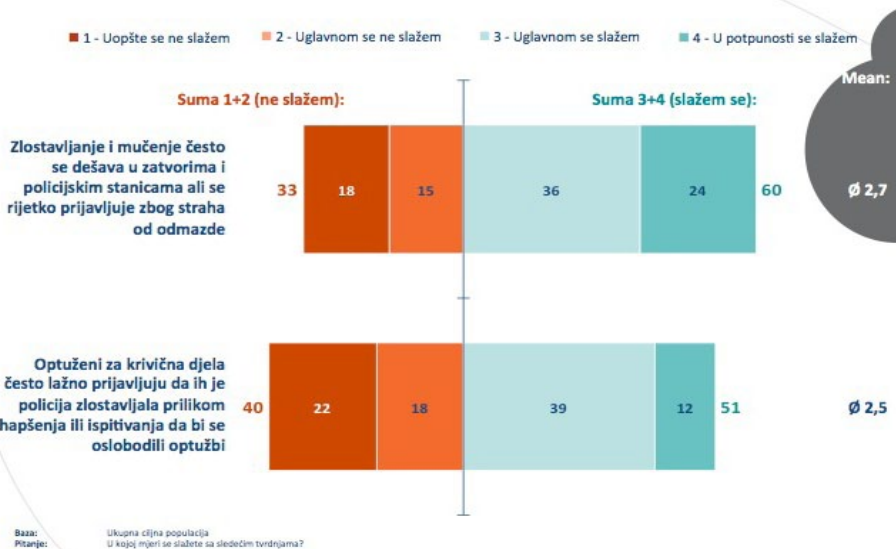
Ohrabrujući je podatak da 79% građana smatra da treba zabraniti sve vrste torture, 18% podržava stav da teroristi predstavljaju ekstremnu prijetnju pa bi vladama trebalo omogućiti primjenu određenog stepena torture, ako tako

Na pitanje u kojim slučajevima osim terorizma bi trebalo omogućiti vlastima da dođu do informacija, jednaki broj ispitanika (14%) odabrao je ponuđene odgovore državna bezbjednost/bezbjednost građana i zlostavljanje maloljetnih lica a na trećem mjestu po procentu ispitanika koji su odabrali ponuđeni odgovor našlo se seksualno nasilje. Zanimljivo je da je najmanji

Da li mislite da su zatvorenici u Crnoj Gori...

U kojoj mjeri se slažete sa sledećim tvrdnjama?

formacije ili priznanje (16%). Tvrdi autoritarni i nacionalistički stavovi se očitavaju kod relativno malog procenta stanovništva: dok 10% torturu smatra (uglavnom ili u potpunosti) opravdanom ako to naredi neki visoki državni organ, 8% je opravdava u slučaju da se ne radi o državljaninu Crne Gore. Zabrinjava činjenica da je najmlađa populacija (od 18 do 29 godina) vrlo sklona odobravanju zlostavljanja: njihova podrška je pripala tvrdnjama koje su umnogome konzervativnije i rigoroznije u odnosu na iste tvrdnje za koje su se opredijelili njihovi stariji sugrađani.

Više od 2/3 građana Crne Gore misli da su zatvorenici izloženi nekoj vrsti torture. Da se tortura rijetko, ali ipak sprovodi veruje 44%, a da je zlostavljanje često smatra 23%. Samo 10% građana vjeruje da zatvorenici nikada nisu izloženi zlostavljanju. Oni koji smatraju da su zatvorenici u Crnoj Gori izloženi zlostavljanju, najčešće navode da su osuđena lica podjednako izložena i fizičkom i psihičkom zlostavljanju (59%). Psihičko zlostavljanje naglašava 22%, dok relativno mali procenat (12%) vjeruje da se tortura svodi isključivo na primjenu fizičke sile. Istraživanje je pokazalo da određeni dio populacije smatra da bi trebalo "žrtvovati" određena ljudska prava u cilju dobijanja informacija i da građani vjeruju da je tortura prisutna u ustanovama zatvorenog tipa u Crnoj Gori.

broj ispitanika 1% odabrao genocid. Najviše opravdanja za zlostavljanje zatvorenika građani Crne Gore imaju kada su u pitanju višestruki počinioči tj. povratnici: 39% populacije upotrebu torture u ovom slučaju smatra uglavnom ili u potpunosti opravdanom. Trećina populacije podržava mučenje osuđenika koji je počinio teško krivično djelo, odnosno osuđenika koji je napao zatvorskog stražara. Nešto niži stepen odobravanja ima tortura u slučajevima vanrednih okolnosti (u slučaju ratnog stanja 17% ili u slučaju unutrašnje političke nestabilnosti 9%) i zlostavljanje zatvorenika da bi se dobile in-

Kina se probija na zapadni Balkan usred ekonomske krize koja trese EU

"Put svile" na Balkanu

Kina je tokom 1970-ih otvorila pristup Balkanu sklapanjem saveza s albanskom vladom, koju je tada vodio prvi sekretar albanske Radničke stranke **Enver Hodža**. Nakon što je Hodža raskinuo odnose s Kinom, Peking je razvio privredne i političke odnose s tadašnjom Jugoslavijom i Rumunijom. Kina je danas ekonomska i vojna sila, no i dalje je zanima jugoistočna Evropa. Međutim, danas je njena strategija usmjerena na širenje uticaja jačanjem trgovine i embriona političkih saveza kroz njegovanje tješnje suradnje s vladama i poslovnim subjektima u cijelom regionu, te izučavanjem kineskog jezika u balkanskim školama.

Kina je aktivni ulagač na svjetskom tržištu koje je u krizi. Uprkos određenom usporavanju, druga najveća ekonomija svijeta za 2012. planira rast BDP-a od 7,5% GDP, što je daleko bolje od rezultata evropskih tržišta. Njeni se pipci protežu daleko. Kina ima interes u elektranama u Srbiji, bugarskoj fabrici automobila, poslovnim subjektima u Bukureštu i rudnicima u Albaniji, dok s Turskom pregovara o unaprijeđenju trgovinskih odnosa. Pre-

Peking je "usredsređen na iskorištavanje neiskorištenog poslovnog potencijala balkanskog poluostrva strateškim ulaganjima u Grčkoj i dugoročnim planovima za savremeni Put svile preko evroazijskog kopna", naveo je Central Europe Watch.

ma studiji iz 2011, Kina u Rumuniji ostvaruje promet od 2,6 milijardi eura, 1,1 milijardu eura u Hrvatskoj i 630 miliona u Bugarskoj. Central Europe Watch je ekspanziju Kine na Balkanu okvalifikovao kao "zacrtavanje" "dugoročnih planova za savremeni Put svile" preko evroazijskog kopna. Navode kako je Peking "usredsređen na iskorištavanje neiskorištenog poslovnog potencijala balkanskog poluostrva strateškim ulaganjima u Grčkoj i dugoročnim planovima za savremeni Put svile preko evroazijskog kopna".

Tokom nedavnog prijema visokih kineskih zvaničnika, albanski premijer **Sali Beriša** je izrazio spremnost "za podršku otvaranju slobodne zone za kineska ulaganja, koja bi pogodni položaj [Albanije] koristila za dalji prodor na evropska tržišta".

U Albaniji su vlasti u Tirani upriličili svečani prijem "Noć Pekinga" za **Liua Qia**, člana politbiroa centralnog komiteta Komunističke partije Kine (CPC) i sekretara Opšinskog odbora CPC-a Pekinga. Prilikom posjete 18. marta, albanski premijer **Sali Beriša** susreo se s Li- uom kako bi raspravljali o saradnji na području lučke infrastrukture, energetike, rudnika i turizma. Beriša je izrazio spremnost "za podršku otvaranju slobodne zone za kineska ulaganja, koja bi pogodni položaj [Albanije] koristila

za dalji prodor na evropska tržišta." Kineski zvaničnik je potvrdio kako će grupa od 100 kompanija uskoro posjetiti Albaniju, u kojoj se kineski nedavno počeo učiti, kao drugi strani jezik u školama. "Nužno je da se u našem obrazovnom sistemu kineski u određenom procentu izučava kao drugi [strani] jezik", rekao je Berisha 15. februara, raspravljajući sa svojim kabinetom o novom zakonu o obrazovanju u

Srpski ministar obrazovanja Žarko Obradović i kineski ambasador u Srbiji Zhang Wanxue potpisali su 14. marta Memorandum o saradnji vezano za uvođenje obuke iz kineskog jezika za 2.462 srpska učenika u osnovnim i srednjim školama.

srednjim školama. Elidra Prenga, portparolka Trgovinske i industrijske komore Tirane, izjavila je za SETimes kako Kinu smatra ozbiljnim i dugoročnim partnerom za albanske preduzetnike "u čemu će dobiti i podršku vlade." Prenga je potvrdila kako je Komora imala opsežne sastanke s potencijalnim ulagačima iz Kine, sa zanimanjem za sektore poput elektronike, proizvodnje mašina, energetike i proizvodnje automobila.

Rastuće zanimanje Kine vezano je uz ekonomsku krizu u nekoliko država. I Srbija napreduje na području jačanja svojih odnosa s Kinom, budući da dvije zemlje imaju sličan politički stav - Kina nije priznala nezavisnost Kosova. Srpski ministar obrazovanja Žarko Obradović i kineski ambasador u Srbiji Zhang Wanxue potpisali su 14. marta Memorandum o saradnji vezano za uvođenje obuke

iz kineskog jezika za 2.462 srpska učenika u osnovnim i srednjim školama. "Cilj ovog projekta je da se srpski učenici upoznaju s kineskom tradicijom i kulturom. Učenje kineskog važno je i zbog privrednih razloga", rekao je Obradović. Obuka iz kineskog jezika započela je u 31 osnovnoj i srednjoj školi u Srbiji. Prema Zhangu, 14 učitelja iz Kine držaće nastavu srpskim učenicima. Oni su dobrovoljci odabrani za održavanje dva nastavna časa sedmično. Učiteljica Mengsuan Guo izjavila je kineskoj novinskoj agenciji Sinha kako ti časovi učenike izlažu kineskoj kulturi i tradiciji, kao i jeziku. Rekla je kako je na njenom prvom nastavnom času, bilo prisutno 260 od 300 učenika. "Bili su željni učenja, što je moj posao učinilo jednostavnijim od očekivanog", rekla je Guo.

Kosovo nema trgovinski sporazum s Kinom, ali se 9% robe na Kosovu uvozi iz Kine.

Iako se Kina i dalje protivi nezavisnosti Kosova, kineski poslovni subjekti na Kosovu odlično napreduju. Aktivna su 454 kineska poslovna subjekta, navodi kosovsko Ministarstvo trgovine i industrije. Arta Istrefi, politički savjetnik ministrice za trgovinu i industriju Mimoza Kusari-Lile, rekao je kako Kosovo nema trgovinski sporazum s Kinom, ali da se 9% robe na Kosovu uvozi iz Kine. "Izvoz je 2011. premašio 28 miliona eura, što je povećanje od 90,8% upoređenju s 2010. Uvoz iz Kine premašio je 169 miliona eura, što je povećanje od 25,8% u odnosu na 2010. godinu", izjavio je Istrefi

Linda Karadaku
(SETimes.com.)

Što bi trebalo znati prije odluke u ulasku u Evropsku uniju

EU za građane

Direktive, uredbе, aquis communitare, Savjet EU, poglavlja, screening, ...Koliko građana Crne Gore, ali i većine država koje pretenduju da postanu članice EU ili onih koji su u EU, razumiju ili poznaju ovu terminologiju?

Suštinski, za život su bitna potpuno druga pitanja od poznavanja uglavnom nezaobilaznih birokratskih termina, kao ona o uslovima rada u EU, cijenama, veličini voća, vozačkim dozvolama, školama, ... Zbog toga Evropski puls objavljuje odgovore na pitanja bitna za svakodnevni život, a koja bi građanima Crne Gore trebala da približe Uniju.

invalidnosti ili seksualne orijentacije, zaštitu ličnih podataka, pravo na azil, te važna socijalna prava, kao što su zaštita od nezakonitog otkaza i pristup socijalnom osiguranju. EU se bori protiv diskriminacije i finansiranjem projekata za zaštitu ljudskih prava. Tome je u periodu od 2007. do 2013. namijenjeno oko 1,1 milijardi eura u okviru Evropske inicijative za demokratiju i ljudska prava (EIDHR) i gotovo četvrtina budžeta od 743 milijuna eura kojima raspolaže Program za zapošljavanje i socijalnu solidarnost PROGRESS. Osim toga, EU kao globalni akter pomaže i osobama širom svijeta u zaštiti i promociji njihovih ljudskih prava. Jedan od mehanizama za postizanje ovog cilja je sklapanje trgovinskih sporazuma sa zemljama izvan Unije koji sadrže obavezujuću klauzulu o poštovanju ljudskih prava, kao i predviđene sankcije za njihovo kršenje. Do danas je EU sklopila 120 takvih ugovora. O politici o ljudskim pravima jednoglasno odlučuje Savjet ministara EU-a.

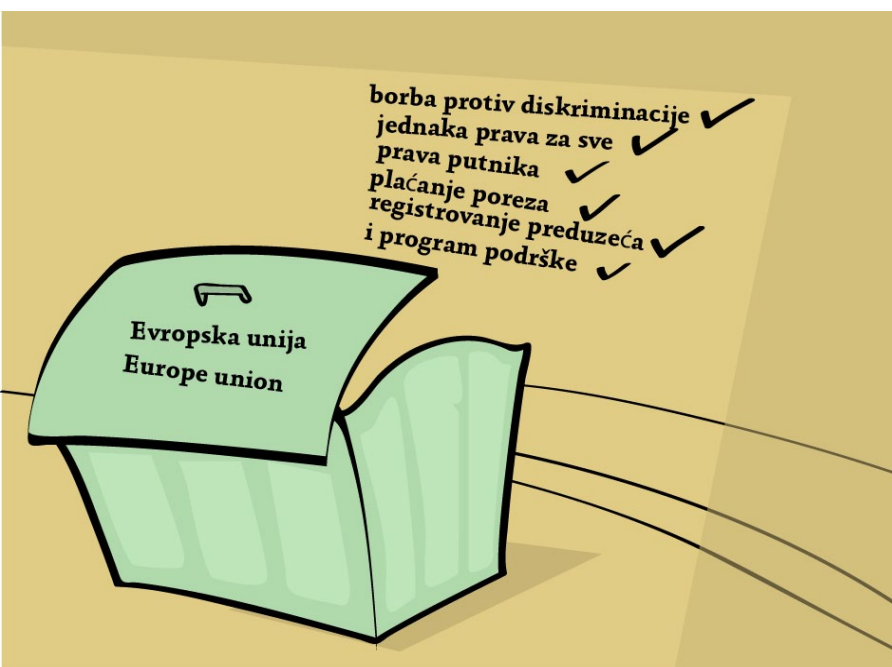
U zemljama članicama EU-a, BDP po stanovniku (2008.) kretao se u rasponu od 28% prosjeka EU- 27 na sjeveru Bugarske do 343% u gradskom području Londona.

Imaju li svi građani EU-a jednaka prava i postoje li izuzeci?

Svi građani EU-a imaju ista osnovna prava. Izuzetak može biti slobodan protok radnika, odnosno pravo zapošljavanja u drugim državama članicama EU-a i s tim vezana prava, za što pojedine zemlje EU-a mogu uvesti prelazna razdoblja, odnosno privremeno, na nekoliko godina, ograničiti pristup svojim tržištima rada za državljane novih država članica EU-a.

Na koji se način EU bori protiv diskriminacije?

Evropska povelja o osnovnim pravima sastavni je dio Lisabonskog ugovora i prema tome pravno obavezujuća. To znači da svaki zakon koji EU predlaže ili sprovodi mora poštovati prava navedena u Povelji. Ona uključuju ravnopravnost pred zakonom i zaštitu od diskriminacije na osnovu pola, godina, religije,

Što EU znači za putnike i pružaoce usluga u raznim transportnim sektorima?

Propisi Unije u području transporta garantuju sigurnost i dobru zaštitu prava putnika i pružaoce usluga, primjera radi, vozača. Putnici u avionskom, željezničkom i pomorskom saobraćaju uživaju niz prava, poput prava na informaciju o razlozima kašnjenja, prava na nadoknadu u slučaju otkazivanja leta, odnosno putovanja, prava na posebnu pomoć za slabije pokretne osobe... Zahvaljujući sredstvima iz fondova EU-a omogućava se praćenje i organizacija pomorskog saobraćaja, sigurnost plovidbe i konkurentnost luka. Takođe, otvaranjem tržišta za prevoznike iz drugih zemalja EU-a, što je u novim članicama najčešće bilo odloženo na određeno prelazno razdoblje od dana pristupanja EU, dolazi do povoljnijih cijena i veće kvaliteta usluga za putnike.

Ako se osoba zaposli u nekoj drugoj zemlji EU, gdje mora plaćati poreze?

Unutar EU ne postoje opštevažeća pravila oporezivanja već se države članice drže svojih nacionalnih zakona ili ugovora između dviju i više zemalja. No, većina nacionalnog poreskog zakonodavstva u EU uključuje sljedeće pravilo: porez se plaća tamo gdje se radi. Takođe, ukoliko u nekoj državi građanin EU ne boravi tokom cijele godine, ali boravi više od šest mjeseci godišnje, država u kojoj radi može se smatrati njegovim prebivalištem. Time građanin EU može postati poreski obveznik te zemlje uz obavezu plaćanja propisanih poreza. Pri tom, građanin EU ima jednaka prava i poreske obaveze kao i stanovnici te države.

Kako se mogu registrovati preduzeća u EU?

Preduzeća na prostoru čitave EU mogu se registrovati pod istim uslovima koja važe za trgovačka društva, odnosno samozaposlene osobe koje su državljani države u kojoj se žele registrovati. Više informacija o postupku reg-

istracije trebalo bi potražiti u državi u kojoj se planira pokrenuti poslovanje.

Nakon priznavanja profesionalnih kvalifikacija u drugoj članici EU-a, moguće je nositi akademski titulu dobijenu i u matičnoj državi.

Kakvi programi podrške u EU postoje za mala i srednja preduzeća?

Okvirni program za konkurentnost i inovacije (Competitiveness and Innovation Framework Programme – CIP) program je EU kojim se podstiče konkurentnost evropskih preduzeća. Od 2007. do 2013. tom programu namijenjeno je 3,62 milijarde eura. Podijeljen je u tri komponente kojima se finansiraju preduzetništvo i inovacije, informacione i komunikacione tehnologije, te energija i energetska efikasnost. Sredstva se dodjeljuju putem konkursa koje raspisuje Evropska komisija. Kontaktna tačka za ovaj program u svakoj članici je Evropska preduzetnička mreža (Enterprise Europe Network).

Može li državljani jedne članice EU-a glasati u drugoj i biti izabran kao poslanik u nacionalnom parlamentu neke druge države članice?

Građani bilo koje države EU nastanjeni u drugoj članici mogu glasati i kandidovati se na lokalnim izborima, ali ne mogu birati, niti biti birani na izborima za nacionalni parlament. To se pravo još uvijek smatra „rezerviranim“ samo za državljane matične države. No, osim na lokalnim izborima, građani EU svakih pet godina mogu birati predstavnike za Evropski parlament i glasati u bilo kojoj članici EU, ukoliko se tamo prijave u registar birača.

*Izvor (publikacija "101 pitanje o uticaju EU na živote građana", zvanični sajt Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija Hrvatske-
www.mvpei.hr)*

Upravljanje projektima finansiranim iz EU fondova

TACSO kancelarija u Crnoj Gori u saradnji sa SIPU International, a uz podršku Evropske unije realizovala je obuku o upravljanju projektima finansiranim iz fondova Evropske unije od 09. do 11. marta, i od 16. do 18. marta 2012. u Bečićima.

Cilj projekta jeste da osnaži civilno društvo u participativnoj demokratiji, kao i da ohrabri okruženje, da osnaži kapacitete i odgovornost organizacija civilnog društva u zemljama korisnicama Instrumenta za predpristupnu pomoć (IPA). TACSO treneri su bili **Ana Novaković** (CRNVO) i **Daliborka Uljarević** (CGO).

Učesnici su bili u prilici da usavrše svoje projektne sposobnosti, kao i da čuju savjete i ostvare uvid u procedure apliciranja, administrativne zahtjeve i kriterijume koje projekat treba da ispuni da bi bio odobren za finansiranje. Takođe povećano je znanje učesnika za građenje partnerstava sa različitim subjektima. Polaznici obuke su bili predstavnici nevladinih organizacija širom Crne Gore i to iz različitih sfera djelovanja. Obuku je uspješno pohađao i **Nikola Đonović**, saradnika na programima u CGO-u.

Saradnja Vlade i nevladinih organizacija u Crnoj Gori

U Podgorici je, 30. marta 2012, u PR Centru u Podgorici, održan okrugli sto „*Saradnja Vlade i nevladinih organizacija u Crnoj Gori*“, kojim Centar za razvoj nevladinih organizacija (CRNVO) zaključuje realizaciju projekta „*Aktivno učešće civilnog društva u procesu kreiranja i primjene javnih politika*“. Projekat se realizovao u partnerstvu sa Centrom za informisanje, saradnju i razvoj NVO iz Slovenije, uz finansijsku podršku Evropske komisije.

Cilj okruglog stola bio je upoznavanje predstavnika državnog i nevladinog sektora, ali i cjelokupne crnogorske javnosti o svim promjenama konteksta za djelovanje NVO u Crnoj Gori, koje su se dogodile u prethodnoj godini. Novi Zakon o nevladinim organizacijama, kao i Uredba o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i NVO i Uredba o načinu i postupku sprovođenja javne rasprave su takođe bile tema razgovora. Zaključeno je da su promjene normativnog okvira generisale promjene u načinu finansiranja NVO iz javnih fondova.

Na okruglom stolu su govorili Predsjednik Vlade Crne Gore **Igor Lukšić**, šef Delegacije Evropske Unije u Crnoj Gori **Leopold Maurer**, predsjednik Savjeta za saradnju Vlade Crne Gore i nevladinih organizacija **Mirsad Bibović**, brojni predstavnici NVO sektora, državne uprave, kao i članovi radnih grupa koji su radili na izradi prethodno pomenutih normativnih akata. Ispred Centra za građansko obrazovanje (CGO) na skupu su učestvovali **Daliborka Uljarević**, izvršna direktorka i **Damir Nikočević**, PR/Saradnik na programima

Počela sa radom XIII generacija Škole ljudskih prava

Škola ljudskih prava (XIII generacija), koju u Crnoj Gori organizuje CGO počela je sa radom. Škola je od 2010. postala dio Regionalnog programa obrazovanja za ljudska prava na zapadnom Balkanu, koji se sprovodi u saradnji sa Norveškim komitetom za ljudska prava, a uz podršku Norveškog ministarstva inostranih poslova.

Prvi dio programa se održao od 15. do 18. marta, u Bečićima, u vidu četvorodnevno seminara. Polaznici i polaznice su se bliže upoznali sa problemima poštovanja ljudskih prava u Crnoj Gori kroz definisanje samog koncepta ljudskih prava, poštovanju LGBT prava, prava lica sa invaliditetom, ženskih prava, prava zavisnika o narkoticima, značaju prevencije i njihove (re)socijalizacije, prava romske manjine, institucionalnim mehanizmima zaštite ljudskih prava, te o procesu suočavanja sa prošlošću. Kroz radionice i forum teatre razmatrali su predrasude i stereotipe, odnos religije i ljudskih prava, toleranciju, konflikte i uzroke njihovog javljanja, kao i načine prevazilaženja. Među predavačima su se nalazili istaknuti profesori, predstavnici NVO sektora, reditelji, psiholozi. Školu pohađata 26 polaznika i polaznica različitih profila.

Suočavanje sa prošlošću je neophodno

Brisel & Hag 28.02. - 02.03.2012.

Inicijativa za REKOM važan je mehanizam za uspostavljanje tranzicione pravde na prostoru bivše Jugoslavije, ocijenjeno je tokom studijskog boravka 35 aktivista iz regiona u Briselu i Hagu od 28.februara do 2. marta, 2012. Predstavnici organizacija članica Koalicije za REKOM iz Crne Gore, Srbije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Makedonije i Kosova, sa kolegama iz sličnih NVO, posjetili su evropske institucije i susreli se sa parlamentarcima u okviru programa Evropske komisije «Ljudi ljudima» na temu *Doprinos civilnog društva pravdi i pomirenju na Zapadnom Balkanu*.

O postignućima u oblasti suočavanja sa prošlošću sa stanovišta NVO, kao i izazovima sa kojima se u tom procesu suočavaju i planovima za buduće aktivnosti razgovarali su sa **Pjerom Mirelom**, direktorom generalnog direktorata za proširenje pri EK za Albaniju, Bosnu i Hercegovinu, Srbiju i Kosovo. Dodatno, imali su priliku da u okviru nekoliko sesija diskutuju i sa ekspertima EK i EP, ali i da, kroz radionice i grupni rad razmijene sopstvena iskustva i iskustva organizacija iz kojih dolaze. Delegacija svake od zemalja susrela se i sa službenikom za svoju zemlju u Generalnom direktoratu za proširenje Evropske Komisije.

Od posebnog značaja bila je jednodnevna posjeta Međunarodnom krivičnom tribunalu za bivšu Jugoslaviju u Hagu, prilikom koje su učesnici imali priliku da razgovaraju sa zvaničnicima te institucije **Petrom Fincijem** i portparolkom **Nermom Jelačić**, kao i šefom odjeljenja za tranziciju u kancelariji tužioca, **Aleksandrom Kontićem**. Takođe su prisustvovali i dijelu suđenja **Radovanu Karadžiću** tokom svjedočenja generala **Manojla Milovanovića**.

Među učesnicima iz Crne Gore bila je i **Mirela Rebronja**, koordinatorka programa u CGO-u.

DAAD Scholarships for Postgraduate Courses with Special Relevance to Developing Countries

The German Academic Exchange Service (DAAD) provides scholarships in Germany for international students for a range of postgraduate courses at German Universities, which aim at providing academically educated young professionals from developing countries with further specialized studies. These degree courses, which consist of one to two years of concentrated study, provide academically-trained young professionals in leading positions from developing countries with the opportunity to engage in postgraduate education and training in their particular field or profession.

Postgraduate courses are offered in the following fields: Economic Sciences / Business Administration / Political Economics; Development Co-operation; Engineering and Related Sciences; Mathematics; Regional Planning; Agriculture and Forest Sciences; Environmental Sciences; Medicine and Public Health; Veterinary Medicine; Sociology and Education

The DAAD will pay a monthly award of 750 euros. In addition, the DAAD generally will pay an appropriate flat-rate travel allowance, unless these costs are covered by the home country or by another funding source. Furthermore, the DAAD will also pay a study and research allowance.

Deadline: 31 July 2012

For more information, please visit: <http://www.mladiinfo.com/2012/03/07/daad-scholarships-for-postgraduate-courses-with-special-relevance-to-developing-countries/#ixzz1pZ-VzoF76>

Izdavač: Centar za građansko obrazovanje (CGO)
EIC Bilten - Evropski puls - je elektronski časopis koji izlazi uz podršku fondacije Friedrich Ebert. Zaveden je u Ministarstvu kulture pod rednim brojem 578.
Urednik: Vladan Žugić
Uređivački kolegijum: mr Vera Šćepanović, Daliborka Uljarević, dr Vladimir Pavićević, Damir Nikochević, Petar Đukanović
Prevod i lektura: CGO
Art direktor: Ilija Perić
Ilustratorka: Dragana Koprivica
Produkcija: identity & promotion

Adresa redakcije: Njegoševa 36/I
Tel/fax: +382 20 665 112, 665 327
ep@cgo-cce.org, info@cgo-cce.org

Evropski puls možete preuzeti svakog posljednjeg petka u mjesecu na sajtu www.cgo-cce.org